

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE

SOFICA MATEI • MIHAELA MARINESCU

MANUAL PENTRU
CLASA A VII-A

EDUCAȚIE MUZICALĂ

Cuprins

Prefață.....	3
I. ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL	6
1. Melodia	6
• Simplă metodă de învățare și studiere la blockflöte (fluier) și tobă	8
• Organizări sonore tonale (recapitulare)	10
• Lucrări muzicale în tonalitățile studiate	11
• Test de evaluare	21
• Frederic Chopin	23
1.1. Organizări sonore modale	24
• Scări oligocordice	24
• Scări pentacordice	28
• Scări pentatonice	29
• Moduri populare diatonice de stare minoră	30
• Moduri populare diatonice de stare majoră	38
• Moduri populare diatonice (consolidare).....	43
2. Ritmul	44
2.1. Diviziuni excepționale	44
• Trioletul	46
• Formule ritmice provenite din divizarea unui timp egal cu pătrimea (consolidare)	51
2.2. Măsuri simple și compuse	52
• Măsura de 2/8.....	52
• Măsura de 3/8.....	53
• Măsura de 6/8.....	54
• Măsura de 4/8.....	55
• Măsura de 5/8.....	56
• Măsuri simple și compuse (consolidare)	58
3. Timbrul vocal și instrumental	60
3.1. Timbrul vocal	60
• Formații vocale	61
3.2. Timbrul instrumental	68
• Formații instrumentale	71
II. GENURI MUZICALE	74
1. Muzica populară	74
1.1. Folclorul ocazional	76
• Folclorul obiceiurilor de iarnă	76
• Folclorul obiceiurilor de primăvară-vară	82
• Folclorul legat de momente importante din viața omului	84
• Test de evaluare	87
1.2. Folclorul neocazional	88
• Doina	88
• Balada	92
1.3. Folclorul muzical, sursă de inspirație pentru muzica cultă	95
• Ion Vidu	97
1.4. Elemente de analiză muzicală	98
• Forma fixă și liberă în muzica populară românească	98
• Genurile folclorului românesc (consolidare)	100
2. Muzica cultă	102
2.1. Opera	103
• Opera clasică și romantică	106
• Giuseppe Verdi	109
• Școlile naționale (secolele al XIX-lea și al XX-lea)	110
• Opera românească	112
• Sabin Drăgoi	113
2.2. Opereta	114
2.3. Baletul	118
2.4. Elemente de analiză muzicală	121
• Opera	121
• Uvertura	123
• Giocchino Rossini	125
• Aria	126
• Carl Maria von Weber	129
• Opereta	130
• Baletul	131
3. Muzica bisericească	134
• Anton Pann	139
4. Muzica ușoară	140
5. Repertoriu coral	144
Dicționar	158

Sfânta cruce - Rugăciune -

Versurile și muzica: Sofica Matei

Fi - in - ța mea-i ca ti ___ ne O mi - nu - na - tă cru ___ ce Și
cre - din - cios o a ___ păr Ori - un - de mă voi du - ce. Sfân -
tă Tre - i - me, iar ___ tă-mi Gre - șe - li - le fă - cu ___ te, Și-a -
ju - tă - mă, o, Doam ___ ne, Să pot tră - i-n vir - tu - te. Tu,
poar - ta tai - ne - lor, Mă în - so - țești me - reu Pe dru - mul Tău cu -
rat, S-a - jung la Dum - ne - zeu. S-a - jung la Dum - ne - zeu.

1. Ființa mea-i ca Tine
O minunată cruce
Și credincios o apăr
Oriunde mă voi duce.

2. Sfântă Treime, iartă-mi
Greșelile făcute
Și-ajută-mă, o, Doamne,
Să pot trăi-n virtute.

3. Tu, poarta tainelor,
Mă însoțești mereu
Pe drumul Tău curat,
S-ajung la Dumnezeu. } bis

Cruce de iconostas,
Mănăstirea Pantocrator,
Muntele Athos, 1600

Imnul național al României

Deșteaptă-te, române

Versuri: Andrei Mureșanu

Muzica: după Anton Pann și Gheorghe Ucenescu

Maestoso
mf

1. Deș - teap - tă - te, ro - mă - ne, din som - nul cel de
moar - te în ca - re te-a dăn - ci - ră bar - ba - rii de ti -
rani, bar - ba - rii de ti - rani! A - cum ori nici - o -
da - tă cro - ieș - te-ți al - tă soar - tă, La ca - re să se-n-
chi - ne și cru - zii tăi duș - mani, și cru-zii tăi duș-mani. A- mani.

2. Acum ori niciodată să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâini mai curge un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi păstrăm cu fală-un nume,
Triumfător în lupte, un nume de Traian.
3. Priviți mărețe umbre: Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune, ai voștri strănepoți.
Cu brațele armate, cu focul vostru-n vine,
„Viață-n libertate, ori moarte“ strigăm toți.
4. Preoți cu crucea-n frunte! Căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate și scopul ei prea sfânt.
Murim mai bine-n luptă, cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul nost'pământ!

I. ELEMENTE DE LIMBAJ MUZICAL

Melodia este elementul expresiv și emoțional al artei muzicale. Ea se construiește într-o succesiune de sunete cu înălțimi și durate diferite și poate fi întâlnită în cântecele vocale sau instrumentale, cântată de o singură voce, de un singur instrument sau de către grupuri instrumentale și formații vocale.

Vine toamna

Versuri: Ioana Buzescu
după: Petre Tipordei

1. Vi - ne toam-na flu - tu-rând Ploi ră - tă - ci - toa - re, Pă - să - ri - le rând pe rând
Plea - că du - pă soa - re Mân - dre ber - ze și co - cori, Zvel - te rân - du -
ne - le Duc cu e - le-n tai - nic zbor Do - ru - ri - le me - le.

2. Dragă barză, vreau să știi,
C-am să-ți apăr cuibul.
Primăvara, când revii,
Vesel va fi crângul.
Rândunică, draga mea,
Cu piept de mătase,
Peste iarnă te-oi cânta
În lungi seri geroase.

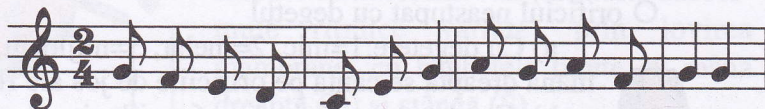
♦ Intonează melodia *Vine toamna*.

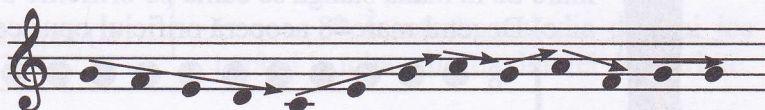
Melodia pe care ai cântat-o este alcătuită dintr-o linie melodică în care înlănțuirea sunetelor și a intervalelor muzicale formează un *contur sonor* și un mers alcătuit din durate diferite, *ritmul*.

Dacă urmărești pe rând conturul sonor și ritmul, primul rând melodic poate fi scris astfel:

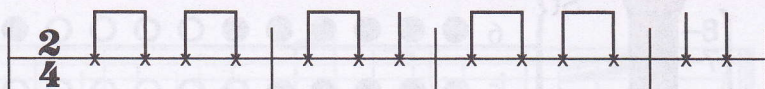
Melodia

Conturul sonor
(linia melodică)

Ritmul

- ◆ Continuă cel de-al doilea rând melodic în același fel.
- ◆ Care sunt elementele ce alcătuiesc o melodie?

Albrecht Dürer, Balta din pădure

